

ชื่อ

นายธีระยุทธ แสงบุตร

วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ชื่อเรื่อง

การมีส่วนร่วมของผู้พิการกับกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

(The Participation of the Disabled in the Process of Members of
Parliament Election According to Thai Constitution B.E.2540)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของผู้พิการกับกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
ผู้วิจัย	ธีระยุทธ แสงบุตร
ระดับการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูโยธิน
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สมเดช บุญประจักษ์
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์มนิรัตน์ ลิมสืบเชื้อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้พิการที่มีต่อกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้พิการในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของผู้พิการในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างผู้พิการที่จดทะเบียน ณ สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการและสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย ผู้พิการทางการมองเห็น ผู้พิการทางการกายและการเคลื่อนไหว และผู้พิการทางการได้ยินและสื่อความหมายที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ) จำนวน 396 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ในสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม คือ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิสำเนาปัจจุบัน และประเภทความพิการของผู้พิการ คือ ผู้พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย ปัจจัยดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การติดตามข้อมูลข่าวสารในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง(ร้อยละ39.4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.927 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมด้านนี้ คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประเภทความพิการของผู้พิการ การประกอบอาชีพหลัก และภูมิสำเนาปัจจุบัน ปัจจัยทั้งสี่สามารถร่วมกันอธิบายระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การแสดงความคิดเห็นในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 43.4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.925 ปัจจัยที่มีผลต่อด้านนี้ คือ การประกอบอาชีพหลัก ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิสำเนาปัจจุบัน อายุ และประเภทความพิการของผู้พิการ ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การมีส่วนร่วมของผู้พิการกับกระบวนการเลือกตั้งในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในฐานะผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปทุกครั้ง ภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้พิการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับที่ต่ำ (ร้อยละ 64.1) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในด้านนี้ คืออายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิสำเนาปัจจุบัน และประเภทความพิการของผู้พิการ คือ ผู้พิการทางการมองเห็นและผู้พิการทางกายการเคลื่อนไหว ปัจจัยดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งหลังสุด (6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548) ภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้พิการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับที่สูง (ร้อยละ 55.3) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในด้านนี้ คือ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพหลัก และประเภทความพิการของผู้พิการ คือ ผู้พิการทางการมองเห็นและผู้พิการทางกายและการเคลื่อนไหว ปัจจัยดังกล่าว

สามารถร่วมกันอธิบายระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขที่ได้จากผลการวิจัยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แบ่งเป็นประเด็นตามประเภทของผู้พิการได้ดังนี้

ผู้พิการทางการมองเห็น คือ การเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งแต่ละเขตพื้นที่ การเข้าคูหาเลือกตั้ง การกากบาทบัตรเลือกตั้ง การขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวิธีการเลือกตั้ง ไม่ทราบข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้ง และขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐในเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย แนวทางการแก้ไขคือ จัดให้มีอุปกรณ์เสริมที่เป็นอักษรเบรลล์ทุกหน่วยเลือกตั้งเพื่อใช้ประกอบบัตรทาบ และจัดเจ้าหน้าที่ช่วยดูแลหรือคนช่วยนำทางและช่วยในการหย่อนบัตรเลือกตั้งลงกล่อง ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ผู้พิการทางการมองเห็น ได้รับทราบและเข้าใจถึงระบอบประชาธิปไตยให้มากขึ้น และจัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการทางการมองเห็น โดยอนุญาตจัดให้มีพาหนะบริการรับ-ส่งไปยังหน่วยเลือกตั้งเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ถือว่าผิดกฎหมาย หรือจัดตั้งหน่วยเลือกตั้งที่เป็นศูนย์กลาง เฉพาะสำหรับผู้พิการทางการมองเห็น

ผู้พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการเลือกตั้ง ไม่ทราบข้อมูลผู้สมัครเนื่องจากไม่สามารถเข้าใจสื่อความหมายในการปราศรัยและการหาเสียง และการติดต่อสื่อสาร แนวทางการแก้ไข คือ จัดทำสื่อพร้อมมีวิทยากรล่าภาษามือไปบรรยายให้ผู้พิการทางการได้ยินและสื่อความหมายฟัง เพื่อให้เข้าใจในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างละเอียด ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สมัครรับเลือกตั้งช่วยประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในการใช้สิทธิเลือกตั้งและแนะนำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยมีล่ามแปลภาษามืออธิบายประกอบหรือจัดทำเอกสารหนังสือภาพประกอบเพื่อแนะนำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้ง

ผู้พิการทางกายและการเคลื่อนไหว คือ การเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้ง การเข้าคูหาเลือกตั้ง การกากบาทบัตรเลือกตั้ง การหย่อนบัตรลงกล่องบัตรเลือกตั้ง ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวิธีการเลือกตั้ง แนวทางการแก้ไขคือ จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกผู้พิการที่กากบาทบัตรเองไม่ได้ หรือจัดอุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยให้การกากบาทบัตรเลือกตั้งได้สะดวกยิ่งขึ้น ให้เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในการหย่อนบัตรลงกล่องหรือจัดตำแหน่งการ

วางกล่องใส่บัตรเลือกตั้งในลักษณะเป็นแนวระนาบกับพื้นเพื่อความสะดวกในการหย่อนบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากยิ่งขึ้น จัดทางเข้าคูหาให้เรียบและไม่มีสิ่งกีดขวาง จัดทำทางลาดสำหรับเก้าอี้เข็น จัดความกว้างของคูหาให้เก้าอี้เข็นเข้าได้โดยมีความกว้างอย่างน้อย 1 เมตร จัดโต๊ะวางบัตรให้มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร ไม่มีสิ่งกีดขวางใต้โต๊ะ และควรจัดเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือผู้พิการตามความต้องการ และจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการโดยอนุญาตจัดให้มีพาหนะบริการรับ-ส่งไปยังหน่วยเลือกตั้งเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ถือว่าผิดกฎหมาย หรือจัดตั้งหน่วยเลือกตั้งที่เป็นศูนย์กลางเฉพาะสำหรับผู้พิการทางกายและการเคลื่อนไหว

Abstract

The Title	The Participation of the Disabled in the Process of Members of Parliament Election According to Thai Constitution B.E.2540
The Author	Theerayoot Saengbut
Level of Study	Master of Art,Social Science for Development
Year	2005
Chairman. Thesis Adviser	Associate Professor Wichai Bhuyothin
Thesis Advisers	Dr. Somdech Boomprajak
Thesis Advisers	Mrs. Maneerat Limsuebchuea

The purposes of this research were to find out the level of participation of the disabled in the process of Members of Parliament election according to Thai Constitution B.E.2540 factors affecting the participation and problems, obstacles and how to solve those problems.

The data were collected by means of using questionnaire and interview of the disabled registered at the Bureau of the Empowerment for Persons with Disabilities and at the Ministry of Social Development and Human Security who were living in Bangkok, Nonthaburi, Pathumthanee and Samuthprakarn . The disabled included those who were blind,deaf and those with physical defects . The data were analyzed by using percentage , mean , standard deviation , chi-square and multiple questioning .

The results revealed the followings :

1. The disabled knew they had right and duty to elect the MPs at the average level. Factors concerning the participation were age, marital status, education, career, monthly income and the present residence. The deaf participated statistically significantly at .05

2. The disabled got information about the election about 39.4 % ; mean at 3.20 an S.D. at 0.927. The factors concerning the participation were monthly income, career, kinds of disability and the present residence. These four factors explained the level of participation statistically significantly at .05

3. The disabled expressed their opinions about the process of election at the least (43.4 %), mean at 1.82 and S.D. at 0.925. The factors concerning the participation were career, education, monthly income, the present residence, age, and kinds of disability. These six factors explained the level of this participation statistically significantly at .05

4. The disabled balloted at a rather low level (64.1 %) The factors concerning were age, education, career, monthly income, the present residence, blindness and physical defects These factors explained this level of participation statistically significantly at .05. From the latest election (6 February B.E. 2548) the disabled participated in the election at a higher level (55.3 %). The factors concerning were age, education, career, blindness and physical defects. These factors explained this level of participation statistically significantly at .05

Problems, obstacles and methods to solve the problems concerning were ranged from the most to the least and for each kind of disability as follows :

The blind had difficulty traveling to the place of election and going into the polls, marking the ballot paper, lacking knowledge of process and method of election, not having enough information about the candidates, and not getting enough support from the government. In order to solve such problems, it was suggested that the blind be provided the Braille in each of the polls and an assistant to help them put the ballot into the ballot box more campaign be made and they be provided more facilities such as transportation or even be provided a special election center.

For the deaf, they lacked knowledge of electing, didn't have enough information about the candidates since they couldn't hear. It was suggested that they be provided more information or documents about the election or more interpreters to help.

For the ones with physical defects, they had the same problems as the two mentioned before. In order to solve those problems, there should be more assistants to help them ballot for those who couldn't mark the ballot paper themselves and help them put the ballot in the ballot box. The paths into the polls should be smooth or a bit slope and wide enough for the wheel chair. The table in the polls should be at least 80 centimeters wide. If possible, there should be a special election center with all facilities needed for them.
